

Vragen & Antwoorden

Convenant Dierwaardige veehouderij

24 juni 2025

1. Wat is de aanleiding voor een Convenant 'Stappen naar een dierwaardige veehouderij'?

Het Convenant komt voort uit het coalitieakkoord van het vorige kabinet (kabinet Rutte 4) in januari 2022. Daarin is opgenomen dat een Convenant 'Stappen naar een dierwaardige veehouderij' zal worden opgesteld. Het moest de basis worden voor toekomstige wetgeving rond dierenwelzijn ter vervanging van het in 2021 aangenomen Amendement Vestering.

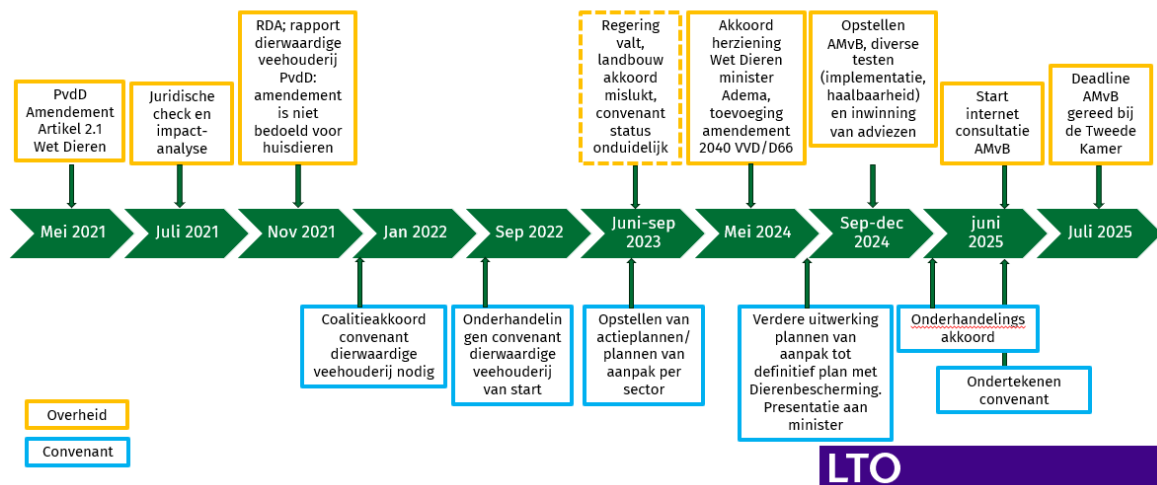
Het amendement Vestering, ingediend in voorjaar 2021 bij aanpassing van de Wet dieren, verbood het aanpassen van het dier aan haar omgeving. Maar na juridische adviezen bleek deze wet niet uitvoerbaar en handhaafbaar te zijn en is in het coalitieakkoord besloten tot het opstellen van een convenant wat als basis voor de nieuwe wetgeving moest dienen.

Vervolgens is de Wet Dieren aangepast om het amendement Vestering te repareren. Echter door een nieuw amendement van D66 en VVD werd er een AMvB verplicht die aan bepaalde, in het amendement genoemde voorwaarde, moest voldoen. Daarmee werd de AMvB en het convenant 2 losstaande processen.

Met het vallen van het kabinet Rutte was ook het coalitieakkoord waarin het convenant werd genoemd niet meer van toepassing. De convenantspartijen hebben bij het kabinet Schoof erop aangedrongen ook het convenantsproces door te zetten naast de invulling van de AMvB die door de overheid moest worden ingevuld. Het Convenant kent een nauwe samenhang met de ontwerp-Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) dierwaardige veehouderij die tegelijkertijd met het verschijnen van dit Convenant ter consultatie wordt voorgelegd aan de samenleving. In de AMvB, ingesteld door de overheid, zijn wettelijke maatregelen opgenomen waaraan alle veehouders zich moeten houden.

Het Convenant waarborgt bovenwettelijke afspraken tussen de partijen, om gezamenlijk verdere stappen te zetten op dierenwelzijn. De wetgeving is opgesteld door de overheid, het Ministerie van *Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN)*. En het convenant door verschillende sectorpartijen, markt, overheid en NGO's.

Tijdslijn

2. Wat is het doel van het Convenant 'Stappen naar een dierwaardige veehouderij'?

Het convenant heeft tot doel om samen met de landbouwsector, de Dierenbescherming, Caring Farmers, overheid en de marktpartijen, stappen te zetten richting een dierwaardigere veehouderij.

Het legt de randvoorwaarden vast die nodig zijn om deze stappen te zetten. Een onafhankelijke autoriteit ziet meet, monitort en rapporteert of de gezamenlijke doelen die convenantpartijen zich hebben gesteld ook daadwerkelijk worden gerealiseerd.

3. Waar komt de term 'dierwaardige veehouderij' vandaan?

De Raad voor Dieraangelegenheden, de RDA, heeft deze beschreven in haar zienswijze Dierwaardige Veehouderij uit 2021. Daarin beschrijft zij de 6 leidende principes voor een veehouderij:

1. Erkenning van de intrinsieke waarde en integriteit van het dier
2. Goede voeding
3. Goede omgeving
4. Goede gezondheid
5. Soort eigen gedrag
6. Positieve emotionele toestand - deze toestand komt voort uit het voldoen aan alle voorgaande principes.

<https://www.rda.nl/actueel/nieuws/2021/11/18/zes-leidende-principes-voor-een-dierwaardige-veehouderij>

Deze zienswijze is het uitgangspunt voor invulling van de nieuwe wetgeving rond dierenwelzijn waaraan LVVN gewerkt heeft.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/11/18/dierwaardige-veehouderij>

4. Waarom neemt LTO deel aan het Convenant 'Stappen naar een dierwaardige veehouderij'?

Door als LTO aangesloten te zijn bij het proces van het convenant vullen we mede de randvoorwaarden van de dierwaardige veehouderij in. Waarbij we, naast de stappen die in de veehouderij moeten worden gezet, ook inzet leveren voor de stappen die door de markt en overheid moeten worden gezet. Dit is op het gebied van de financiële middelen die nodig zijn. Het biedt duidelijkheid voor veehouders, beleidsmakers en ketenpartijen. Daarnaast hebben we ingezet op een onafhankelijke autoriteit die het totale proces monitort en bewaakt.

Het alternatief -het overlaten aan de overheid en/of een rechter (bij toepassing van amendement Vestering, Partij voor de Dieren)- brengt meer risico's voor de sector met zich mee. Zonder deelname zou de sector namelijk geen enkele mogelijkheid meer hebben om invloed uit te oefenen op toekomstig beleid.

5. Wat is de relatie tussen het Convenant 'Stappen naar een dierwaardige veehouderij' en de wetgeving?

Het Convenant kent een nauwe samenhang met de ontwerp-Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) dierwaardige veehouderij die tegelijkertijd met het verschijnen van dit Convenant ter consultatie wordt voorgelegd aan de samenleving. In de AMvB, ingesteld door de overheid, zijn wettelijke maatregelen opgenomen waaraan alle veehouders zich moeten houden. Het Convenant waarborgt bovenwettelijke afspraken tussen de partijen, om gezamenlijk verdere stappen te zetten op dierenwelzijn.

Samenvatting doel en verantwoordelijkheden Wet-Convenant-Routekaart	Onderwerp	Doel/middel	Verantwoordelijke
1.	Wetgeving - AmvB*	Invulling wetgeving en amendement wet dieren.	Ministerie van <i>Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN)</i>
2. Kader, géén inhoud	Convenant 'Stappen naar een dierwaardige veehouderij'	- Stappenplan naar dierwaardiger veehouderij met autoriteit die daarop toeziet. - Randvoorwaarden voor de stappen. - Afspraken tussen partijen. - Samen met wetgeving totaalpakket voor parlement/kamer.	Partijen hoofdtafel - Ministerie LVVN - Sectorpartijen: LTO, SBK, ZuivelNL, LTO/NOP, POV. - Markt- en ketenpartijen: CBL, COV, FNLI**. - Maatschappelijke partijen: Dierenbescherming, Caring Farmers.
3. Inhoud	Routekaarten en plannen van aanpak sectoren en Dierenbescherming	- Gezamenlijk plannen van sectoren en Dierenbescherming voor dierwaardiger en toekomstbestendige veehouderij - Input voor Convenant uit sector	Dierenbescherming Leden en partner ZuivelNL - LTO (gezonde Dieren, melkvee, kalveren, pluimvee) - ZuivelNL - LTO/NOP - SBK - POV

6. Wat staat in het Convenant 'Stappen naar een dierwaardige veehouderij'?

Het convenant vormt het kader waarbinnen de stappen naar een dierwaardige veehouderij uit de Plannen van Aanpak en Routekaarten genomen kunnen worden. Dit zijn kaders, zoals:

- Randvoorwaarden die nodig zijn om deze stappen te ondernemen
- Toezicht door een onafhankelijke autoriteit op de afspraken die door de partijen zijn gemaakt in het convenant en in hoeverre de ondertekenaars van het convenant hun afspraken nakomen
- Rol van de overheid in vlottrekken van de vergunningen en financiering
- Markt en keten die een rol hebben in het vermarkten van meer dierwaardige producten
- Governance/beslisstructuur

7. Wat staat in de randvoorwaarden?

Om stappen naar een meer dierwaardige varkenshouderij te zetten, moet een aantal randvoorwaarden worden ingevuld. Deze randvoorwaarden gelden voor de hele keten, maar zeker ook voor de individuele veehouder om stappen te kunnen zetten naar het einddoel. Niemand kan immers gehouden worden aan het onmogelijke. Belangrijke randvoorwaarden zijn oa:

- Financiering
- Vergunningen op zowel provinciaal als gemeentelijk niveau
- Afzetmarkt met positieve business case
- Samenhang met andere duurzaamheidsopgaven, zoals emissiereductie

8. Hoe staan andere duurzaamheidsopgaves zoals klimaat en stikstof in verhouding met dierwaardigheid.

In het convenant hebben we opgenomen dat doorontwikkeling naar een dierwaardige veehouderij plaatsvindt in samenhang met de toekomstige eisen voor emissies en andere duurzaamheidsopgaven. Ook is afgesproken dat partijen zich inspannen dat innovaties op andere duurzaamheidsopgaven ook bijdragen aan dierwaardige veehouderij en in ieder geval niet te koste gaan van dierwaardigheid. Ook moet er een impactanalyse komen op o.a. emissies voordat maatregelen kunnen worden ingevoerd.

9. Wat is de onafhankelijke autoriteit?

De onafhankelijke autoriteit zorgt dat de uitvoering van de afspraken binnen het convenant in een realistisch tempo verloopt: niet te snel en niet te langzaam. De autoriteit moet een vergelijkbare functie hebben als de SDa (Stichting Diergeneesmiddelen Autoriteit) .

- Taak: Rapporteren, evalueren en signaleren van de voortgang van de gemaakte afspraken binnen het convenant tussen partijen.
- Scope: Toezicht houden op beweging van alle relevante spelers uit de voedselproductie, dus breder dan enkel de convenantpartijen.

- juridische vorm: de onafhankelijke autoriteit krijgt een publiek-private rechtsvorm, vergelijkbaar met Stichting Autoriteit Diergeneesmiddelen (SDa).

Er wordt een verkenner aangesteld die deze autoriteit vorm moet geven.

10. Wat gaan de marktpartijen leveren in het Convenant 'Stappen naar een dierwaardige veehouderij'?

In het convenant staat dat de deelnemende marktpartijen zich maximaal inzetten (binnen de mededinging regels) om dierwaardige producten in de Nederlandse schappen te leggen. Marktopname en verdienvermogen binnen de gehele keten met vergoeding van meerkosten voor de veehouder uit de markt, waarbij een label voor het niveau van dierenwelzijn helpt om de zichtbaarheid te verbeteren voor consumenten.

11. Wat kunnen we doen als de markt niet beweegt of als consumenten de duurdere producten niet kopen?

Als dierwaardige producten toch niet in de winkels etc. komen en/of consumenten ze niet kopen, zorgen de randvoorwaarden en de onafhankelijke autoriteit in het convenant ervoor dat de rekening niet bij de boer op het bordje komt. Immers geen invulling van randvoorwaarden betekent dat er geen stappen kunnen worden gezet op een meer dierwaardige veehouderij.

12. Welke afspraken zijn gemaakt over het speelveld in de open Europese markt en concurrentieverhoudingen?

In het convenant zijn afspraken gemaakt over de inzet voor het behalen van een gelijk speelveld. Deze afspraken zijn inzet op:

- Het harmoniseren en verbeteren van de EU dierenwelzijnswet- en regelgeving.
- Het stellen van dezelfde dierwaardigheidseisen aan import uit derde landen.
- Het creëren van Europese marktvraag naar dierwaardig geproduceerde producten.

13. Waarom zijn de horeca en de catering (nog) niet aangesloten bij het Convenant 'Stappen naar een dierwaardige veehouderij'?

De horeca en de catering zijn gevraagd om deel te nemen aan het convenant en hebben in enkele gevallen ook deelgenomen aan deelsessies in het proces. Deze partijen hebben nog niet definitief besloten om het convenant te ondertekenen.

14. Hoe ziet de governance/beslissingsstructuur van het convenant eruit?

De bestaande hoofdtafel wordt omgezet naar een Bestuurlijk Overleg dat tenminste tweemaal per jaar bij elkaar komt. Er komen werkplaatsen per partij om uitvoering te geven aan de sectorplannen en de uitvoering van markt en overheid.

Daarnaast komt er ter ondersteuning van het bestuurlijk overleg en de werkplaatsen een secretariaat. Een onafhankelijke autoriteit gaat meten, monitoren en rapporteren of de gezamenlijke doelen die convenantspartijen zich hebben gesteld ook daadwerkelijk worden gerealiseerd en haalbaar zijn.

15. Wat wordt bedoeld met werkplaatsen?

Elke partij richt een werkplaats in om zijn plan uit te voeren. Voor sectoren zijn dat de Plannen van Aanpak en Routekaarten, voor de overheid is dat hun eigen plan van aanpak en hetzelfde geldt voor de marktpartijen. De werkplaats sluit bij voorkeur aan op al bestaande structuren.

De werkplaatsen zullen ieder jaar een jaarplan maken en ter goedkeuring aanbieden aan het Bestuurlijk Overleg van het convenant.